HÅNDVÆRK & DESIGN

Elevopgaver

Instrumentbygning med natur

Billede: Japansk shakuhachi af bambus. Foto: Steve Double

Blæseinstrumenter

- Find på ideer til instrumenter, som man kan lave af bambus: fløjter, stamperør, klangrør, rør-xylofon…andet?
- Hvilke materialer kan I bruge i stedet for bambus?
- I skal alle sammen kunne spille samtidigt – enten på det samme instrument eller på hvert jeres instrument.
- I skal kunne spille en lille melodi, så der skal være både meloditoner og et par bastoner.
- Vælg nogle alternative materialer: rør af metal, plast osv.

Ekstraopgave:

- Hvilke rør-instrumenter ville egne sig til at blive spillet på inde i en skov?
- Tænk over, hvad I ville forandre, hvis instrumenterne blev flyttet ind i en storby.

Øverste billede: Xylofon fra Nigeria af hårdt træ, med dyrehorn som resonans, fra Musikmuseet. Foto: Musikmuseet

Nederste billede: Mbira med tunger af bambus. De laves ofte også af metal. Musikmuseet i Barcelona. Foto: Eva Fock

Slagtøj – selvklingende instrumenter

- Undersøg forskellige måder at spille på klangstave, og undersøg forskellige materialer - forskellige trætyper.
- Hvis I har metalrør eller 'stave, kan I også prøve dem.
- Hvis I bor ved stranden, kan I se om der er nogle sten, som har en god klang.
- Hvilke materialer passer sammen i ét instrument?
- Hvordan skal klangstavene aktiveres? – anslås, stryges eller andet?
- Byg et stort slagtøjsinstrument, som I alle kan spille på samtidigt.
- I skal kunne spille en lille melodi, så der skal være både meloditoner og et par bastoner.

Ekstraopgave:

- Lav et tungeinstrument med minimum 3-toner, hvor I eksperimenterer med træ/ bambus og metal som tunger.
- Brug en træskål/kalabas som resonansrum, for at forstærke lyden, hvis ikke tungerne er spændt på en klangkasse.

Øverste billede: Kotsuzumi fra Japan, 1800-tallet. Timeglasformet tromme, der støttes på skulderen og anslås med den ene hånd. Kroppen laves ofte af kirsebærtræ, skindet af hestehud som spændes over to jernringe. Fra Musikmuseets samling, foto: Musikmuseet

Nederste billede: Bedug, stor tøndeformer tromme som bl.a. hænger ved indgangen til moskeer på Java, Indonesien. Skindet laves af vandbøffelhud. Foto: Eva Fock

Trommer

- Lav trommer nok, til at I alle kan spille samtidigt – enten flere små eller enkelte store.
- Mindst en af trommerne skal kunne stemmes. Vælg tre forskellige tonehøjder.
- Eksperimentér med materiale og anslag (slå, gnide, kradse osv.).

Venstre billede: Japansk koto. Klangkassen laves af kejsertræ. De flytbare stole blev tidligere lavet af elfenben, i dag laves de ofte af plastik. Strengene laves traditionelt af silke. Foto: Eva Fock

Højre billede: Violin fra midten af 1700-tallet. Toppladen laves som regel af gran, mens sider, bagplade, hals og hoved laves af ahorn. Strengene blev oprindeligt lavet af fåre-tarme. Fra Musikmuseets samling. Foto: Musikmuseet

Strengeinstrumenter

- Lav et strengeinstrument med en lille klangkasse – af f.eks. kokosnød eller metalbøtte. Det skal kun have én streng, men I skal kunne spille flere toner på strengen. Lav også en bue. Eksperimentér med strengetyper og klang.
- Lav et flerstrenget strengeinstrument. Eksperimentér med strengetyper, med anslag (knipse/anslå/stryge) og med selvvalgte tonehøjder (flytbare stole). I skal kunne spille tre personer sammen.